

odmevi

Rušica ali Rigljica?

V aprilski številki Planinskega vestnika je **Martin Šolar** objavil dobro dokumentirano razmišljanje o poimenovanju Rušice in Rigljice, pravzaprav o zmedu v zvezi z njim, in sicer zato, da se odprta vprašanja razčistijo. Vsekakor hvalevreden namen, h kateremu lahko prispevam komajda kaj več kot nekaj dodatne megle, pa vendale... Ker je avtor omenil, da si želi razpravljati in dopolnil, bom nargel nekaj misli o tem vprašanju, čeprav sam nimam izoblikovanega lastnega mnenja. Ustavil se bom pri nekaterih navedbah, ki bi lahko bile sporne.

Tako je na 149. strani objavljena fotografija dveh vrhov na skrajnem severozahodnem koncu Martuljkove skupine, ki naj bi bili koti 2074 m in 1907 m. Vendar ni čisto tako. Vrh, označen na fotografiji kot kota 2074, je v resnici nekaj metrov nižji, prava kota 2074 pa je pomaknjena nekoliko proti jugu in z mesta, od koder je bila narejena fotografija, ni vidna. Poleg tega je od vršičev na sliki nekoliko višji levi in ne tisti, nad katerim je puščica s številko 2074. Južni vrh, ki ga na fotografiji ni videti, je pomaknjen nad »južno steno Rušice«, severni, na sliki vidni vršič, pa nad »severno ostenje Rigljice«. Ker gre torej za dva vrhova, bom v nadaljevanju zaradi lažjega razumevanja uporabil poimenovanje, kakršno je uporabil med drugim tudi **Igor Mezgec** na shematični karti v svojem vodniku. Južni vršič od obeh naj bo torej Rušica (2074 m), severni Rigljica (najbrž okrog 2050 ali 2060 m).

G. Šolar je mnenja, da gre pri Rušici in Rigljici za eno goro z dvema imenom. Verjetno takšno razmišljanje drži, lahko pa je tudi drugače, saj gre navsezadnje za

dva vrhova. Morda sta pre malo izrazito ločena, da bi govorili o dveh gorah, mogoče pa sta si vseeno prisluzila vsak svoje ime (za razliko od bližnjih dvoglavih Ferdamanih polic). Vsaj z nekaterih razgledišč se kažeta kot lepo oblikovana ostrska skalnata vršaca, na primer z Vrtaškega Slemena, Vaneževega roba, Kukove špice, Škrnatarice, deloma tudi z grebena Široke peči. Z nasprotno, zahodno strani, na primer z v članku omenjenega Vavovja in sosesčine, sta ravno tako dobro vidna oba vrhova ter škrbina med njima, s katere pada izrazita grapa. Tudi **Dušan Vodeb**, ki ga M. Šolar omenja kot poznavalca tega območja, v članku o poti PP (PV 1979, št. 2) loči dva vrhova, saj govori o **prepadnih stenah** Rigljice in Rušice. Ne z enim ne z drugim imenom torej ne more imeti v mislih severneje ležečega, 1911 m visokega vrha. Da kot Rušico res razume koto 2074 (južni od obeh vršičev), prča tudi omemba skalnega okenca v skrbini pod Rušico, ki se nahaja med njo in Vrhom nad Rudo.

V zvezi z imeni vrhov je na strani 149 napisano: »Če ni nič drugega res, je to, da je nižji vrh (kota 1911 m) še precej kosmat in porasel z rušjem, po katerem naj bi tudi imel pravo ime Rušica, višji vrh (kota 2074 m) pa je poln skalnatih rogljev, pod steno na zahodu so riglji, zato naj bi to bila Rigljica.« Nedvomno je 1911 m visoki vrh precej bolj porasel, vendar rušja ne manjka niti Rušici (2074 m), in sicer predvsem na južni strani — vse od Siljice proti glavnemu grebenu ter nad južno steno. Na drugi strani predstavlja najvišjo točko 1907/1911 m visokega vrha precej oster skalnat rogelj. Torej tudi takšno poimenovanje, kot se danes pojavlja na različnih kartah, ne bi bilo povsem nelogično.

Kot argument za dokazovanje sedanje napačne rabe je naveden tudi prispevek **Pavle Jesih** »Z Martuljka preko Rigljice in Ferdamanih polic v Kranjsko goro« (PV 1928, str. 7—9), kjer »goro z višino 2074 m, ki jo danes vsi poznamo kot Rušico, ... Jesihova nedvoum-

no imenuje še Rigljica«. Uporaba imen s strani plezalcev/nedomačnov ni nujno najbolj ustrezna pomoč, saj so npr. o bližnji Škrnatarici njeni plezalski obiskovalci sprva govorili kot o Mizi (gl. npr. **M. Potočnik**: Martuljek — Amfiteater — Miza; PV, 1929, št. 9), da ne omenjamo še starejših težav z Dovškim križem in Oltarjem.

Za konec pa še to. Kot je že M. Šolar mimogrede zapisal, je zmeda še nekoliko večja, saj vlada tudi pri poimenovanju Vrh nad Rudo. Tako omenja ime Rusa peč, navedeno v vodničku po poti Planica—Pokljuka iz leta 1978, ki pa se pojavlja še kje drugje (na primer v prej omenjenem članku D. Vodeba ali v knjigi **S. Černič** Poti v brezpotja, s. 21). Ali je prišlo do zamenjave ali napačnega poimenovanja (tudi) pri Vrh nad Rudo/Rusi peči, ali pa gre le za dve imeni za isti vrh? Povrh vsega Vodeb na istem mestu omenja levo (severno) od Rigljice še Rigeljne. Ali je s tem mišljena kota 1907/1911? Iz opisa poteka poti bi že bilo mogoče tako sklepati. Potemtakem bi bila gneča v tem koncu uporabljenih imen še večja, vendar bi bilo takšno poimenovanje kar »praktično«, saj ne bi motilo v literaturi prevladujoče rabe imen Rigljica in Rušica, pa tudi vsak vrh bi imel svoje ime. Če pa je v Šolarjevem prispevku omenjano poimenovanje (2074 = Rigljica, 1911 = Rušica) res splošno razširjeno med lokalnim prebivalstvom, naj seveda tako v vsakem primeru ostane in se uveljavi tudi na kartah.

Na kratko toliko, domnevam pa, da vendarle obstaja kdo, ki lahko dá verodostojne informacije o imenoslavlju tega kottičja Julijskih Alp in ki bo to tudi storil.

Dejan Cigale, Domžale

Le kako so lahko tako dobri?

Oproščam se, da tako pozno reagiram na članek, ki ga je **R. K.** pripravil za šesto stran prve letošnje številke PV, a prej ga nisem opazil. Gre za predstavitev daljšega spisa **Chrisa Breemerja** »Vojna in vrhovi« v ameriški reviji *Rock & Ice*

Planinski vestnik naj postane glasilo vseh slovenskih planincev. Poskusite tudi vi pridobiti novega bralca in naročnika, ki se bo lahko pohvalil, da bere najstarejši slovenski mesečnik!